

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

МІСТЕЧКО ІЧНЯ*

Козаки виборні. Козаки Підпомічники.	Дворів	Хат	Сімей
I. КОЗАКИ ВЫБОРНЫЕ**			
а) «Малогрунтовые» (кони и волы имеючие) ;***	27	35	38
б) «Малогрунтовые» (коней и волов неимеючие).	27	24	36
МАЙСТЕРОВЫЕ			
а) шевци	1	1	1
б) ткачи	—	—	—
в) «убогие при огородах жиючие»	23	24	24
г) мастеровые ткачи	2	2	2
д) «весма нищетные работы питаючиеся»	8	8	8
II. «ПОДПОМОЩНИКИ»			
а) «Малогрунтовые кони и волы имеючие»	2	2	2
б) коней и волов не имеючие	10	13	13
в) убогие при огородах жиючие кони и воли маючие	23	24	24
г) майстеровые	2	2	2
д) ткачи	1	1	1
е) весма нищетные з работы питаючиеся	122	122	124
ж) мастеровые кравци	5	5	5
з) плотники	2	2	2
й) шевци	5	5	5
к) ткачи	1	1	1
— подусідки разного звания на купленних грунтах жиючие	—	—	—
— крепостные графа фон Минниха	7	7	7
— полковника Прилуцкого Галагана (весма нищетные)	15	15	15
— бунчукового товарища Михайла Староженка	5	5	5

Козаки виборні. Козаки Підпомічники.	Дворів	Хат	Сімей
— бунчукового товарища Андрея Горленка	1	1	2
— судьи полкового Переяславського Конст. Лисановича	2	2	2
— войскового канцеляриста Василя Марковича	2	2	4
— войскового товарища Василя Ширчевського	2	2	3
— сотника Ичанского Григория Стороженка	37	43	44
а) кони и воли имеючие	12	12	13
б) всема нищетные	2	4	4
— значковых товарищей	1	1	1
в) всема нищетные	1	1	2
	1	1	1
	4	4	7
РЯДОВИХ КОЗАКОВ. Итого (всма нищтные мещане или крестьяне)	36	37	40
— зшедших козаков — 18 человек			
Итого в местечку Ични пляцов пустих хат	—	20	—

* Національна Центральна Наукова Бібліотека АН України ім. В. І. Вернадського: — Відділ рукописів. — Ф. 1 54344-54345. — Арк. 128 зв. — 147.

Прилуцького полка ревизская книга 1740 г. Собрание Лазаревского.

** У документі збережена мова оригіналу.

*** Деякі пояснення тогочасних понять та соціальних категорій і груп. Усі козаки Лівобережної України (XVIII ст.) поділялися на три категорії: виборних або реєстрових, підпомічників і підсусідків.

Виборні (реєстрові) козаки склалися з «середне ґрунтових, купеческим промыслом бавлячихся»; «малогрунтовых, коне и воли имеючих»; «убогих, при городах жиючих, воли и кони имеючих».

Підпомічники були, звичайно, значно бідніші, ніж виборні козаки: «малогрунтовые кони и воли имеючие»; «малогрунтовые, коней и волов неимеючие»; «убогие при огородах жиючие, коне и воли имеючие»; «весьма нищетные, з работы питаючиеся». Підпомічники через бідність споряджалися і екіпірувалися за рахунок суспільства.

Підсусідки склалися: «подсоседков, воли и кони имеючих»: «весьма нищетные, з работы питаючиеся». Підсусідки були або панськими, або козачими, або іншими, дивлячись в чиїх хатах вони поселялись, так і називались. За приміщення підсусідки платили гроші або особистою працею. Жили заробітками.

Посполиті (українські селяни) склалися:

а) можлине ґрунтовые; б) середніх ґрунтових; в) зовсім убогих; г) підсусідків.

Убогими вважалися ті посполиті, які мали пару волів або одну конячину; надто убогими — лише хати й городи; а підсусідки не мали ні худоби, ні землі, ні житла. І ті, й інші харчувалися з поденної праці. Були ще «посполитые свободные, до ратуша прилуцкого прислужующие и в смотрении старшины сотенной и городской содержащиеся»; «посполитые, скупленные разными владельцами».

Ґрунтові селяни — це ті, які одержували за умовами від господарів ділянки землі. Огородники — селяни, які мали одну садибу з городами, без польової землі. Підсусідки — ті, хто виходив в сусіди, це селяни без землі, які переходили від одного господаря до іншого, обробляючи землю за умовну частину врожаю.

Документ підготував до друку і прокоментував
Георгій ГРЕЧЕНКО